

บทที่ 4

พื้นผิว (Texture)

เนื้อหา

- ความหมายของพื่นผิว
- ความสำคัญของพื่นผิว
- การเกิดของพื่นผิว
- ลักษณะของพื่นผิว
- ความรู้สึกที่ได้รับจากพื่นผิว

ความหมายของพื้นผิว

พื้นผิว หมายถึง บริเวณผิวนอกของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็น รับรู้ได้ด้วยการสัมผัสทางตาและกายสัมผัส พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่างๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มัน วาว ด้าน และขรุขระ

ความสำคัญของพื้นผิว

- พื้นผิวมีความสำคัญมากสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะและการออกแบบ
- พื้นผิวจะถูกนำมาใช้ในลักษณะต่างๆ กัน เช่น ในผลงานจิตรกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ ฯลฯ
- ศิลปินจะใช้พื้นผิวสร้างความงามและค่าน้ำหนัก เพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปร่างหรือรูปทรง
- นักออกแบบสมัยใหม่จะเลือกวัสดุนำสมัยที่มีพื้นผิวแตกต่างกันมาใช้ เช่น โครเมียม กระจก พลาสติก เซลลูโลส หรือโลหะต่างๆ นำมาใช้ตกแต่งอาคารทั้งภายนอกและภายใน หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

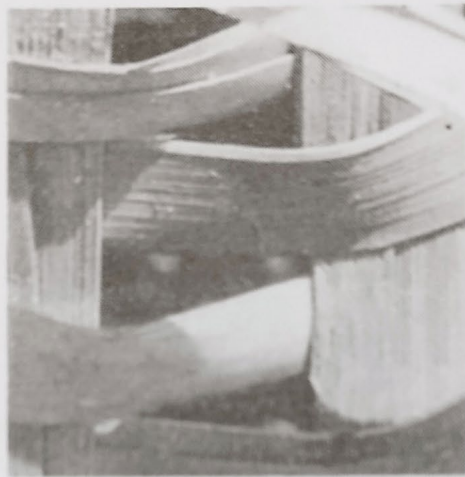
การเกิดของพื้นผิว

พื้นผิวเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. **เกิดขึ้นตามธรรมชาติ** ได้แก่ พื้นผิวของเปลือกไม้ ก้อนกรวด ก้อนหิน กิ่งไม้ ใบไม้ ผิวหนัง สัตว์ ฯลฯ

ภาพ 4-1 ก. เปลือกไม้

ข. เนื้อไม้

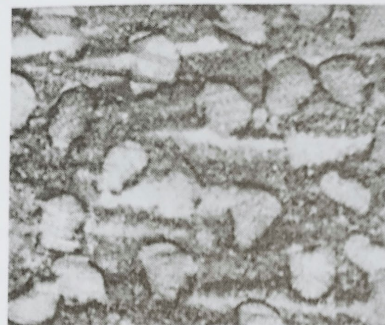

ค. ก้อนหิน

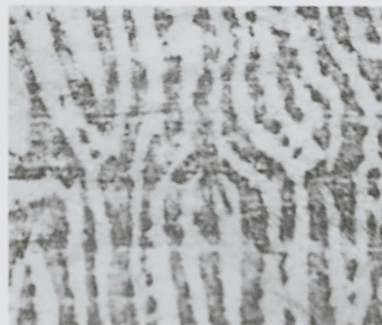
การเกิดของพื้นผิว

พื้นผิวเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

2. เกิดขึ้นโดยมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ การขูด ขีด ระบาย ฯลฯ ให้เกิดเป็นร่องรอยพื้นผิวในลักษณะต่างๆ เช่น การเขียนเส้นด้วยปากกา ดินสอ การเขียนสีด้วยแปรงแห้งๆ การใช้ฟองน้ำแตะแต้มสีบนกระดาษ ใช้กระดาษเนื่อบางเบาทาบบนพื้นผิวต่างๆ และใช้ดินสอหรือวัสดุอื่นๆ ถูด้านบนของกระดาษจะได้พื้นผิวลักษณะต่างๆ

ภาพ 4-2 ก. พื้นผิวเกิดจากการใช้ดินสอถูด้านบนของกระดาษ

ข. เกิดจากการขีดเขียนด้วยปากกา

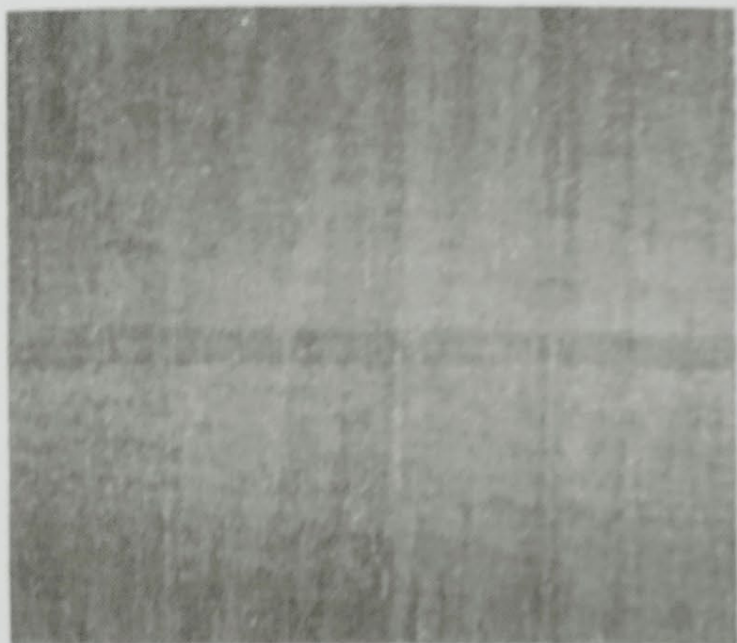
การเกิดของพื้นผิว

พื้นผิวเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

3. เกิดขึ้นโดยกระบวนการผลิตของเครื่องจักร ได้แก่ การผลิตวัสดุให้มีพื้นผิวที่แตกต่างกัน แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

3.1 พื้นผิวล้อธรรมชาติ เป็นพื้นผิวที่สร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ลายของผิวหนังสัตว์ ใบไม้ ลายหินอ่อน ฯลฯ ลงบนผิวหน้าของกระดาษ ไม้ และวัสดุอื่นๆ

3.2 พื้นผิวสร้างขึ้นใหม่ เป็นพื้นผิวที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยไม่อิงธรรมชาติ เช่น ลายลูกฟุตบอลบนกระดาษ พื้นผิวของโลหะ เนื้อผ้า และพื้นผิวบนวัสดุต่างๆ

ภาพ 4-3 ก. ลายไม้สัก

ข.ลายหินอ่อน

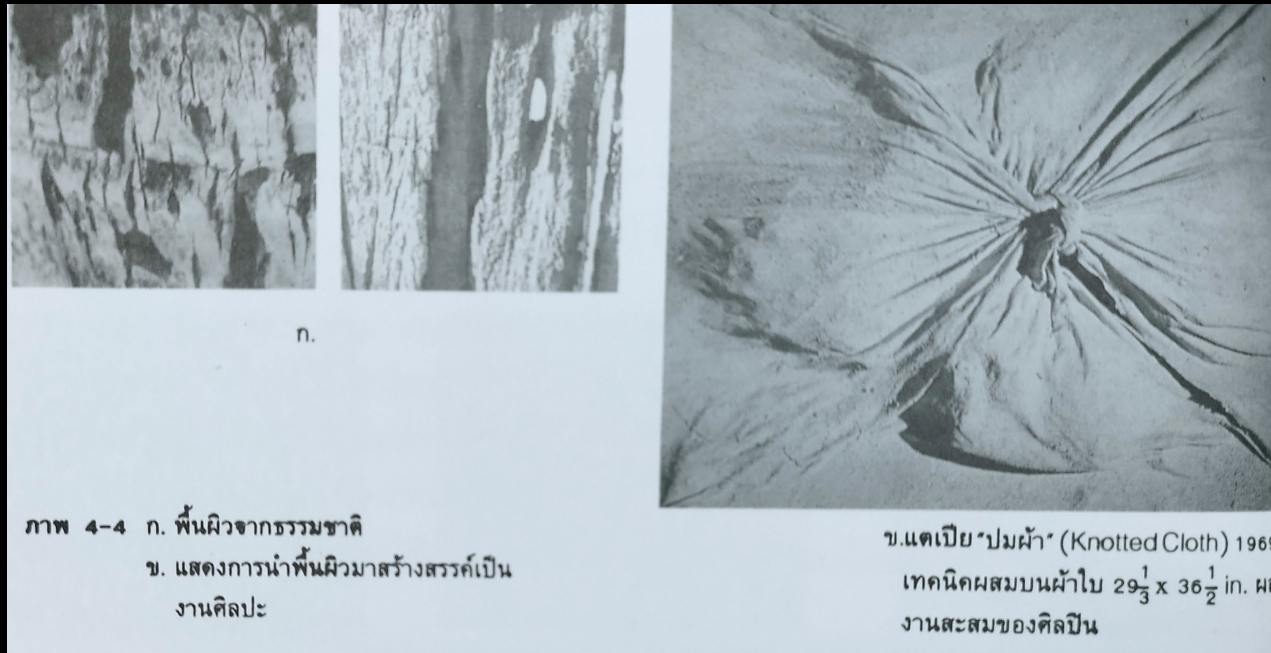

ค.ลายลูกฟูก

ลักษณะของพื้นผิว

พื้นผิวมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. **พื้นผิวจริง (Real Textures)** หมายถึงพื้นผิวที่สามารถจับต้องได้ เช่น เปลือกของต้นไม้ ใบไม้ ก้อนหิน ก้อนกรวด ผลไม้ ผิวหนังคน สัตว์ ฯลฯ

ลักษณะของพื้นผิว

พื้นผิวมี 2 ลักษณะ ดังนี้

- 2. พื้นผิวเทียม (Artificial Textures)** หมายถึงพื้นผิวที่รับรู้ได้ด้วยการสัมผัสผ่านการเห็นว่า เรียบ หยาบ ขรุขระ ฯลฯ แต่ความจริงแล้วเป็นพื้นผิวที่สร้างขึ้นเลียนแบบธรรมชาติด้วยวัสดุต่างๆ เป็นพื้นผิวลายหนังสัตว์ ลายไม้ ลายหิน แต่เมื่อสัมผัสจะมีลักษณะเรียบหรือขรุขระขึ้นอยู่กับวัสดุที่ผลิต

ลักษณะของพื้นผิว

นอกจากนี้ยังรวมถึงพื้นผิวที่ทำขึ้นด้วยมือ (Hand-made) เช่น ขีด เขียน ระบาย ตวัด ด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ พู่กัน ดินสอ ปากกา แปรงแห้งๆ ฟองน้ำแตะแต้มสี เป็นต้น

ภาพ 4-5 สมโภช ทองแดง "สัญลักษณ์ของกาล-
เวลา" พ.ศ.2532 สีอะครายลิกบนผ้าใบ
160 x 180 ซม.

แสดงพื้นผิวของผนังปูน

ความรู้สึกที่ได้รับจากพื้นผิว

พื้นผิวจะให้ความรู้สึกแตกต่างกัน ดังนี้

1. **พื้นผิวละเอียดเรียบมีสีอ่อน** จะให้ความรู้สึกนุ่มนวล บอบบาง เบา สุกภาพ แสดงความเป็นหญิง ถ้าพื้นผิวเรียบมัน วาว จะให้ความรู้สึกหรูหรา มีราคา ลื่น
2. **พื้นผิวหยาบ** จะให้ความรู้สึกเข้มแข็ง หนักแน่น น่ากลัว กระด้าง แสดงความเป็นชาย

WORKSHOP 4

- ให้นักศึกษาออกแบบองค์ประกอบศิลป์ เรื่องพื้นผิว
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์แสดงการจัดภาพ โดยใช้รูปเรขาคณิตมาจัดภาพ เรื่องพื้นผิว

